

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АРОМОЛОГІЯ В КОСМЕТОЛОГІЇ І АРОМОТЕРАПІЯ

Галузь знань

Спеціальність

Назва освітньої програми

Рівень вищої освіти

22 Охорона здоров'я

226 Фармація, промислова фармацевція

Фармація, промислова фармацевція

другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Антіпов Микола Григорович, к.м.н., доцент кафедри загальної та клінічної фармакології	0505130434	antipovodessa@gmail.com
Галина Петрівна Пекліна, д. мед. наук, професор, зав. кафедри загальної та клінічної фармакології	0503908002	omi@mgu.edu.ua
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Аромологія в косметології і аромотерапія – це навчальна дисципліна, яка вивчає методи терапії з застосуванням ефірних олій, які вводяться в організм через дихальні шляхи (вдиханням, інгаляцією) і через шкіру (масаж, компрес та ін.). Аромологія в косметології та аромотерапія внесла значний вклад у наше розуміння властивостей ефірних олій в можливість їх застосування у фармацевтичній практиці. Ароматерапія — це використання рослинних ефірних олій в терапевтичних цілях. Властивості ефірних олій: мають бактерицидну, протизапальну й антисептичну дію; благотворно діють на нервову систему – емоційно заспокоюють і стабілізують психічне здоров'я; володіють позитивним дерматологічним і косметичним ефектами, відновлюючи і зберігаючи здоров'я і красу шкіри і волосся; оновлюють механізми саморегуляції в організмі.

Метою вивчення Аромології в косметології і аромотерапії – вивчення застосування ефірних олій в косметології.

Передумови для вивчення дисципліни Аромології в косметології і аромотерапії базується на дисциплінах: органічна хімія, аналітична хімія, мікробіологія, нормальна фізіологія, фармакогнозія, технологія ліків, фармацевтична хімія, технологія лікарських препаратів промислового виробництва.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Аромологія в косметології і аромотерапія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК. 14. Здатність до проведення дослідницької та інноваційної діяльності, проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК. 13. Здатність нести етичну відповідальність за дії, пов'язані із застосуванням власних знань та суджень.

ЗК. 14. Здатність до проведення дослідницької та інноваційної діяльності, проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК. 3. Здатність визначати перспективні напрямки та завдання фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я та соціальні пріоритети у забезпеченні населення лікарськими засобами для реалізації доступної і ефективної фармакотерапії та профілактики захворювань населення.

ФК 7. Здатність здійснювати моніторинг ефективності та безпеки застосування населенням лікарських засобів згідно даних щодо їх клініко-фармацевтичних характеристики, а також з урахуванням суб'єктивних ознак та об'єктивних клінічних, лабораторних та інструментальних критеріїв обстеження хворого.

ФК 9. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 19. Здатність до управління змінами при виробництві лікарських засобів на підставі системного підходу для постійного поліпшення якості продукції та ефективності процесів.

ФК 22. Здатність організовувати та здійснювати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення лікарських засобів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

ФК 23. Здатність організувати та брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір та обґрунтування технологічного процесу, обладнання згідно до вимог Належної виробничої практики (GMP) з відповідною розробкою та оформленням необхідної документації. Визначати стабільність лікарських засобів.

ФК 26. Здатність здійснювати діяльність з розробки і оформлення документації щодо чіткої визначеності технологічних процесів виготовлення та виробництва лікарських засобів відповідно до правил належних практик.

ФК 27. Здатність застосовувати знання та вміння для розробки складу лікарських засобів на основі відповідних активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської форми, технології виробництва, валідації процесів, випробувань стабільності, виробництва активних фармацевтичних інгредієнтів та готових лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах, включаючи вибір технологічного процесу та обладнання з урахуванням вимог належної виробничої практики та безпеки життєдіяльності.

ФК 29. Здатність організувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами чинної Державної фармакопеї України та належних практик у фармації, визначати способи відбору проб для контролю лікарських засобів та проводити їх стандартизацію відповідно до діючих вимог, запобігати розповсюдженню фальсифікованих лікарських засобів.

ФК 30. Здатність здійснювати розробку методик контролю якості лікарських засобів, у тому числі активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, хімічних, фізико-хімічних, біологічних, мікробіологічних, фармакогностичних, фармакотехнологічних та фармакоорганолептичних методів контролю.

Навчальна дисципліна «Аромологія в косметології і аромотерапія» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН 1. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

РН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

РН 15. Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виробництва (виготовлення) лікарських препаратів в аптеках і на фармацевтичних підприємствах.

РН 16. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску. Виконувати технологічні операції: відважувати, відмірювати, дозувати різноманітні лікарські засоби за масою, об'ємом тощо.

РН 20. Здійснювати всі види обліку в аптечних закладах, адміністративне діловодство. Здійснювати процеси товарознавчого аналізу, забезпечувати вхідний контроль якості лікарських засобів та документувати їх результати.

РН 25. Застосовувати у професійній діяльності сучасні методи контролю якості лікарських засобів та лікарської рослинної сировини.

РН 26. Здійснювати всі види контролю якості лікарських засобів; складати сертифікати якості, враховуючи результати проведеного контролю.

РН 27. Визначати основні органолептичні, фізико-хімічні, хімічні та фармако-технологічні показники лікарських засобів, обґрунтувати та обирати методи для стандартизації, здійснювати статистичну обробку результатів згідно з вимогами Державної фармакопеї України.

РН 28. Обирати біологічні об'єкти аналізу, здійснювати визначення ксенобіотиків та їх метаболітів у біологічних середовищах та давати оцінку отриманим результатам з урахуванням розподілу токсинів в організмі.

РН 30. Використовувати дані клінічних, лабораторних та інструментальних досліджень для здійснення моніторингу ефективності та безпеки застосування лікарських засобів.

ПРН 31. Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу, депонування, метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями лікарських засобів.

ПРН 33. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей.

ПРН 34. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- технологію виконання аромопроцедур;
- показання і протипоказання в ароматерапії;
- техніку виконання Spa-процедур.

Уміння:

- застосовувати дезінфікуючі розчини і апаратуру для стерилізації та обробки інструментів та приміщень;
- дотримуватись правил безпеки праці, санітарії і гігієни.

Навички:

- виконувати аромопроцедури у відповідності з технологічною послідовністю і проблемою клієнта;
- виконувати Spa-процедури у відповідності з проблемою клієнта;

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семинарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14/12	28/12	78/96	4/4	7/7	вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Аромологія в косметології і ароматерапія, визначення і терміни.	16	2	4	10	14	2	2	10
Тема 2. Технологія розчинів запашних речовин.	18	2	6	10	14	2	2	10
Тема 3. Аромокосметичні засоби для догляду за шкірою.	18	2	6	10	14	2	2	10
Тема 4. Аромокосметичні засоби для догляду за волоссям і шкірою	18	2	6	10	14	2	2	10

ГОЛОВИ.								
Тема 5. Аромокосметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами.	14	2	2	10	14	2	2	10
Тема 6. Аромотерапія та її застосування при різних захворюваннях.	22	2	2	18	34	2	2	30
Тема 7. Парфумерія. Класифікація напрямків запахів в парфумерії.	14	2	2	10	16			16
Усього годин	120	14	28	78	120	12	12	96
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЗАЛІК								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Аромологія в косметології і аромотерапія, визначення і терміни. Одержання, властивості і встановлення показників якості ефірних олій. Запахні компоненти природного і синтетичного походження. Порошки і солі з ароматичними речовинами для місцевого застосування. Аромозбори. Особливості добору компонентів і технології. Контроль якості і зберігання. Застосування ефірних олій при розробці косметичних засобів. Номенклатура, джерело, спосіб одержання і фізико-хімічні властивості ефірних олій. Особливості застосування ефірних олій.	4	2
2	Тема 2. Технологія розчинів запахних речовин. Спиртові, олійні, гліколеві та водні розчини ефірних олій і їх компонентів. Контроль якості. М'які аромотерапевтичні та аромокосметичні засоби, біофармацевтичні показники якості. Аромокосметичні засоби спецпризначення.	6	2
3	Тема 3. Аромокосметичні засоби для догляду за шкірою. Технологія та контроль якості. Допоміжні речовини в технології аромозасобів. Способи складання аромкомпозицій з ефірних олій. Аромомасаж, техніка та засоби для аромомасажу. Аромокосметичні засоби для догляду за шкірою обличчя і тіла. Особливості рецептури, контроль якості.	6	2
4	Тема 4. Аромокосметичні засоби для догляду за волоссям і шкірою голови. Технологія та контроль якості. Аромокосметичні засоби для догляду за волоссям і волосистою шкірою голови.	6	2
5	Тема 5. Аромокосметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами. Паста, зубні еліксири та порошки. Аромокосметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами.	2	2
6	Тема 6. Аромотерапія та її застосування при різних захворюваннях. Поняття аромотерапії, історія її розвитку. Напрямки та методики використання аромотерапії, вплив на організм. Протипоказання щодо застосування деяких	2	2

	аромоолій при певних захворюваннях чи пошкодженнях. Характеристика дій аромотерапевта під час першого прийому пацієнта. Характеристика факторів від яких залежить швидкість поглинання аромоолій шкірою. Види інгаляцій. Вплив різних запахів на організм людини. Аромотерапія і захворювання.		
7	Тема 7. Парфумерія. Класифікація напрямків запахів в парфумерії. Основні принципи складання парфумерних композицій. Технологія, контроль якості парфумерних композицій. Парфумерні рідини. Класифікація. Технологія. Контроль якості.	2	
	Всього	28	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Аромологія в косметології і аромотерапія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Аромологія в косметології і аромотерапія, визначення і терміни. Реферат: Запашні компоненти природного і синтетичного походження. Порошки і солі з ароматичними речовинами для місцевого застосування. Аромозбори. Особливості добору компонентів і технології. Застосування ефірних олій при розробці косметичних засобів. Номенклатура, джерело, спосіб одержання і фізико-хімічні властивості ефірних олій. Особливості застосування ефірних олій.	10	10
2	Тема 2. Технологія розчинів запашних речовин. Реферат: Спиртові, олійні, гліколеві та водні розчини ефірних олій і їх компонентів. Контроль якості. М'які аромотерапевтичні та аромокосметичні засоби, біофармацевтичні показники якості. Аромокосметичні засоби спецпризначення.	10	10
3	Тема 3. Аромокосметичні засоби для догляду за шкірою. Реферат:	10	10

	Допоміжні речовини в технології аромозасобів. Способи складання аромокомпозицій з ефірних олій. Аромомасаж, техніка та засоби для аромомасажу. Аромокосметичні засоби для догляду за шкірою обличчя і тіла. Особливості рецептури, контроль якості.		
4	Тема 4. Аромокосметичні засоби для догляду за волоссям і шкірою голови. Реферат: Аромокосметичні засоби для догляду за волоссям і волосистою шкірою голови.	10	10
5	Тема 5. Аромокосметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами. Реферат: Аромокосметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами.	10	10
6	Тема 6. Аромотерапія та її застосування при різних захворюваннях. Реферат: Поняття аромотерапії, історія її розвитку. Напрямки та методики використання аромотерапії, вплив на організм. Протипоказання щодо застосування деяких аромоолій при певних захворюваннях чи пошкодженнях. Характеристика дій аромотерапевта під час першого прийому пацієнта. Характеристика факторів від яких залежить швидкість поглинання аромоолій шкірою. Види інгаляцій. Вплив різних запахів на організм людини. Аромотерапія і захворювання.	18	30
7	Тема 7. Парфумерія. Класифікація напрямків запахів в парфумерії. Реферат: Основні принципи складання парфумерних композицій. Технологія, контроль якості парфумерних композицій. Парфумерні рідини. Класифікація. Технологія. Контроль якості.	10	16
	Всього	78	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аромозасоби для аромотерапії та косметології. Навч. посібник / Головкін В.О., Борищук В.О., Кашченко Г.Ф., Гладишев В.В., Головкін В.В. /під ред. В.О. Головкіна.- Запоріжжя «Просвіта»; 2007.- 209с.
2. Галникіна С. Аромологія: навчальний посібник – 2015. – 144 с.
3. Наказ МОЗ України № 812 від 17.10.2012 р. «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках».
4. Практичне керівництво з аромокосметичних засобів. Навч. посібник / Башура О.Г., Баранова І.І., - Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2003.- 80 с.

5. Технологія косметичних засобів: підручник для студ.вищ.навч.закладів / О.Г. Башура, О.І. Тихонов, В.В. Россіхін, І.І. Баранова, Л.С. Петровська, Т.В. Мартинюк, В.С. Казакова, О.С. Шпичак та ін.; за ред. О.Г. Башури і О.І. Тихонова. – Х.: НФаУ; Оригінал, 2017. – 552 с.
6. Фармацевтична аромологія. Навчально-методичний посібник модулю до лабораторних занять і самостійної роботи студентів фармацевтичного факультету, що навчаються за спеціальністю «Технологія парфумерно-косметичних засобів» / Гладішев В.В., Пухальська І.О., Литвиненко Т.М., Малецький М.М., Лисянська Г.П., Романіна Д.М. // Запоріжжя, 2012. – 106с.

Допоміжна

1. Башура О.Г. Основи практичної аромології: Навч. посібник для студентів фарм. фак. медичних вузів. – Х.: Прапор, Вид-во УкрФА, 2000. – 160с.
2. Практикум з фітотерапії / Курилко Л.М., Рябека Т.І. - К.: Здоров'я, 2000. - 112 с. ISBN 5-311-01167-Х
3. Товстуха, Є. С. Новітня фітотерапія: монографія / Є. С. Товстуха. – 4–е вид., доп. і переробл. – К. : Укр. акад. оригін. ідей, 2003. – 479 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Фітотерапія. Науковий журнал [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Fch/
2. Фітотерапія. Фармацевтична енциклопедія [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/406/fitoterapiya>